

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 19 november 2019
(OR. en)

14055/1/19
REV 1

COMPET 736
MI 786
IND 289

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Föreg. dok. nr:	14055/19
Ärende:	Den externa dimensionen av europeisk konkurrenskraft

För delegationerna bifogas en not från ordförandeskapet om den externa dimensionen av europeisk konkurrenskraft inför rådets möte (konkurrenskraft) den 28 november 2019.

Den externa dimensionen av EU:s konkurrenskraft***Rådets möte (konkurrenskraft: inre marknaden och industri)******den 28 november 2019***

1. EU är en globalt sammankopplad ekonomi och världens största frihandelsområde och står därför inför ett rekordstort antal nya utmaningar och stora trender. Det handlar om allt från en avmattning i den globala handeln till digitala störningar och klimatförändringar. På grund av den senaste tidens förändringar i dynamiken mellan stormakterna har EU:s förbindelser med de andra stora handelsblocken, särskilt Kina och Förenta staterna, blivit mer komplexa. I synnerhet är bristen på lika villkor ett problem som EU måste ta itu med på ett effektivt sätt.
2. Den europeiska industrins och företagens förmåga att framgångsrikt konkurrera på de globala marknaderna, och deras tillgång till globala värdekedjor, är de viktigaste förutsättningarna för hållbar tillväxt och konkurrenskraft i Europa. Därför bör vi se till att Europa blir ledande när det gäller framtida teknik, innovation och hållbarhet, och på så sätt bidrar till EU:s strategiska oberoende på ett framtidsinriktat sätt. Det innebär också att industrins och företagens agerande måste vara miljömässigt och socialt ansvarsfullt.
3. Det finns två aspekter som är kopplade till Europas externa konkurrenskraft. För det första måste vi se till att vi har konkurrenskraftiga hemmamarknader, innovationskapacitet, tillräckliga färdigheter, lika villkor på de europeiska marknaderna och ett företagsklimat som är gynnsamt så att företag kan expandera och locka till sig investeringar. Dessa förutsättningar hänger nära samman med EU:s tillväxtpolitik och de visioner som presenterades i en rapport från Finlands ordförandeskap: *Vision om en långsiktig strategi för hållbar tillväxt*. För det andra är det mycket viktigt att för europeiska industrier och företag kunna säkerställa lika villkor på global nivå.

4. Detta dokument behandlar främst den sistnämnda aspekten av EU:s externa konkurrenskraft, dvs. att säkerställa lika villkor på global nivå för att göra det möjligt för europeiska industrier och företag, även små och medelstora företag, att få tillgång till globala marknader, maximera sitt värdeskapande, och att stödja skapande och utveckling av värdekedjor och integrering av dem i globala nätverk för värdeskapande.
5. Lika villkor på de globala marknaderna påverkas starkt av följande stora trender:
 - Klimatförändringarna och övergången till en klimatneutral ekonomi.
 - Digitalisering och ny teknik och deras konsekvenser för lika villkor, särskilt i onlineplattformsekonomin.
 - Marknadssnedvridande metoder i tredjeländer som ger egna företag orättvisa fördelar, såsom statligt stöd och begränsat marknadstillträde för utländska företag.

Klimatförändringarna och övergången till en klimatneutral ekonomi

6. Klimatförändringarna har en enorm inverkan på den globala ekonomin. Det är en utmaning men bör ur ett globalt konkurrenskraftsperspektiv också ses som en möjlighet för Europa. I många fall kommer den som är snabbast på bollen att ha en fördel när det gäller att forma och erövra en snabbt föränderlig marknad. EU bör därför utarbeta en övergripande och konsekvent plan för hur man på ett tidigt stadium ska kunna inta en ledande roll på de marknader som är kopplade till övergången till en klimatneutral ekonomi.
7. Inom en nära framtid kommer det att på de globala marknaderna råda stor efterfrågan på teknik och lösningar som är innovativa och klimatneutrala. Europa bör vara först med att införa denna teknik och göra allt för att utveckla europeiska standarder som marknaden senare antar som globala standarder. Dessa ansträngningar bör stödjas genom privata och offentliga investeringar i innovationer och teknik och genom framtidsinriktade bestämmelser och standarder. Det skulle bana väg för en socialt och ekonomiskt livskraftig och rättvis omställning som ger konkurrensfördelar för europeisk ren industri.

Digitalisering och ny teknik och deras konsekvenser för lika villkor, särskilt i onlineplattformsekonomin

8. För att öka sin produktivitet och konkurrenskraft på de globala marknaderna måste EU vara ledande i utvecklingen av den digitala ekonomin. Detta är inte lätt eftersom andra viktiga handelsblock inom många affärsområden ligger före EU när det gäller utveckling och i synnerhet kommersialisering av flera extremt viktiga digitala tekniker och lösningar.
9. Detta gäller särskilt onlineplattformsekonomin eftersom ett litet antal icke-europeiska plattformsföretag dominerar de globala och europeiska marknaderna. Deras alltför starka ställning på marknaden bygger i stor utsträckning på deras förmåga att samla in, kombinera och styra stora mängder data på ett sådant sätt att de kan erbjuda helt nya typer av tjänster till företag och konsumenter. Detta skapar en cykel där de stora plattformsföretagen blir allt mer dominerande och konkurrenternas marknadstillträde kan hämmas eller t.o.m. hindras, eller där andra företags verksamhet i ett antal sektorer kan bli starkt beroende av hur dessa stora onlineplattformar beter sig.
10. Mot denna bakgrund är det av yttersta vikt att EU kan ingripa vid skadligt beteende från de stora onlineplattformsföretagens sida när dessa bedriver verksamhet på de europeiska marknaderna. Vi bör fortsätta att kartlägga de olika politiska lösningar genom vilka man kan ta itu med frågan, och se om dessa befintliga politiska verktyg är ändamålsenliga. Konkurrensreglerna har till exempel visat sig vara effektiva och kraftfulla för att kontrollera marknadsbeteendet hos dominerande företag eller för att förbjuda fusioner som är skadliga för konkurrensen på den europeiska marknaden. Man bör vidare undersöka om tillämpningen av EU:s konkurrensregler räcker för att hantera problem i den digitala plattformsekonomin. Dessutom är det viktigt att undersöka om vi kan lägga fram och om det finns behov av nya politiska verktyg för att ingripa mot skadligt beteende hos onlineplattformar i syfte att säkerställa lika villkor i EU.

11. Data har blivit en värdefull tillgång för många företag och utgör grunden för deras affärsverksamhet. Som redan nämnts har en stark ställning i fråga om tillgång till data och behandling av data blivit effektiva verktyg för att dominera marknaden. EU bör för att maximera nyttan ta fram en övergripande färdplan för regelmiljön för data, rättvis och innovativ användning och återanvändning av data, t.ex. i samband med datadelning, och för att säkerställa små och medelstora företags tillgång till data. Detta bör innefatta tydlighet om vilka datatillgångar som behövs av vem och för vilket konkurrensfrämjande syfte. En innovativ konsekvent strategi för datapolitiken skulle också kunna skynda på utvecklingen och införandet av artificiell intelligens i EU.

Marknadssnedvridande åtgärder i vissa tredjeländer som ger sina egna företag orättvisa fördelar, såsom statligt stöd och begränsat marknadstillträde för utländska företag

12. Vissa tredjeländer med stor ekonomisk makt är kända för att aktivt störa marknadernas funktion genom att ge sina egna företag fördelar, vilket snedvrider konkurrensen och lika villkor. Sådana åtgärder består till exempel av statliga subventioner eller begränsat marknadstillträde för utländska företag.
13. Detta beteende har lett till en situation där EU måste inta en mer fast hållning och aktivt ta ställning för europeiska företags intressen. Öppenhet i handeln på grundval av konkurrens och stark innovation spelar en avgörande roll för att stödja ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft. Öppna marknader har konsekvent visat sig vara mer effektiva och motståndskraftiga mot kriser än ekonomier med stora hinder och restriktioner. EU måste därför aktivt främja kravet på lika villkor både på hemmaplan och globalt, och genom att fortsätta att upprätthålla öppenhet, insyn och ett multilateralt regelbaserat handelssystem. Det finns dessutom ett akut behov av gemensamma globala standarder för exportkrediter. EU bör fortsätta att driva på processen inom den internationella arbetsgruppen för exportkrediter i syfte att uppnå rapportering om och insyn i exportkrediter för enskilda projekt.

14. Det är uppenbart att de globala problemen med marknadstillträde i första hand bör lösas genom handelspolitiken. Om detta inte är ett alternativ på grund av den andra partens ovilja att lösa problemet, bör vi vara redo att överväga andra sätt för att stärka lika villkor i syfte att förbättra EU:s konkurrenskraft till förmån för europeiska industrier och företag. Sådana åtgärder bör uppfylla följande krav: åtgärderna kan beslutas och genomföras ensidigt av EU och har ingen negativ inverkan på öppenheten på marknaden eller på den europeiska marknaden, industriernas och företagets funktion. Det är viktigt att notera att eftersom dessa åtgärder skulle vidtas ensidigt av EU så skulle de endast beröra otillbörliga metoder som snedvrider konkurrensen på den europeiska marknaden.
15. Vissa länders otillbörliga beteende och avsaknaden av lika villkor har uppmärksammats mycket och ses som ett av de största hindren för europeisk konkurrenskraft och tillväxt. Många medlemsstater har redan uttryckt sin oro över denna svåra situation. Vissa medlemsstater anser att lika villkor skulle kunna återställas genom att EU:s konkurrensregler mildrades för att möjliggöra konkurrens på de globala marknaderna. Å andra sidan finns det medlemsstater som betonar vikten av öppna marknader och hård konkurrens på de europeiska marknaderna och som anser att det i slutändan gynnar europeiska företag och konsumenter. De menar att företag från tredjeländer är välkomna till de europeiska marknaderna, men måste omfattas av samma regler som europeiska företag. Medlemsstaternas bidrag och resonemanget bakom dessa bidrag är värdefullt eftersom de ger underlag för ytterligare diskussioner.

16. EU har alla möjligheter att lyckas i den globala konkurrensen och ta sin plats som ledare på de globala marknaderna och som förespråkare av öppen handel. Vi måste dock erkänna att några av de geopolitiska förändringarna kan vara av permanent karaktär, och EU måste fortsätta att vara aktivt och kunna reagera snabbt på den senaste tidens förändringar och konsekvenserna av dem. Det kräver nya färdigheter och investeringar i utbildning, kontinuerligt lärande, omskolning och kompetensutveckling. EU måste stå enat och agera beslutsamt för att möta utmaningarna och omsätta dem i framgång.

Fråga:

Vilken är den bästa blandning av politik och åtgärder inom EU genom vilken vi kan säkerställa lika villkor för våra företag?
